

Notat

Saknr.
13/4385-11

Løpenr.
21811/14

Arkivkode
140

Dato
11.09.2014

RAPPORT FRA GJESTEBUD ved revisjon av kommuneplanen

20.08.2014

Vedlagt følger:

1. Informasjonsskriv som ble sendt til gjestebudvertene.
2. Hjelpespørsmål og referatmal.
3. Referater fra gjestebudene, 6 stk.

INNLEDNING

I forbindelse med revisjon av kommuneplanen inviterte kommunen til gjennomføring av gjestebud vinteren 2013/2014. Denne rapporten oppsummerer prosess og innspill som er kommet.

Hva er gjestebud?

Gjestebud er en metode for medvirkning som er utarbeida av Svelvik kommune. Gjestebud innebærer at engasjerte personer i alle lag av befolkninga blir kontakta av kommunen og spurt om å være gjestebudsverter. Verten arrangerer et gjestebud hjemme hos seg selv (eller et annet egna sted) for sine venner og bekjente.

Bruk av rapporten

I gjestebudene som er arrangert i Ringerike ble temaer knytta til kommuneplanen diskutert. Oppsummering av diskusjonen er rapportert i et referat til kommunen. Tilbakemeldingene fra gjestebudene skal brukes i arbeidet med å utforme overordna mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel, og eventuelt arealdelen og andre planer og andre sammenhenger der det er aktuelt.

Det kom inn totalt 6 gjestebudreferat (vedlagt). Referatene er oppsummert samla i denne rapporten, som vil følge den politiske saken til formannskapet når forslag til visjon, mål og strategier skal behandles. Rapporten blir publisert på kommunens nettside, og sendt til hver enkelt gjestebudvert, Ringerikes blad samt Norsk institutt for by- og regionalforskning og Telemarksforskning.

Kommunens mål for gjestebudene

1. Ønsker medvirkning fra samfunnsengasjerte mennesker som ofte ikke gir innspill i ordinære planprosesser. Planprosesser oppleves ofte som krevende og lite tilgjengelig.
2. Ønsker tilbakemeldinger på satsingsområdene i kommuneplanarbeidet.
3. Skape økt engasjement og et større eierskap til planene i befolkninga.

Målgrupper

Et av målene med gjestebud er å nå de som ofte ikke gir innspill i ordinære planprosesser. Disse vil vi nå gjennom å bruke engasjerte mennesker i befolkninga som gjestebudsverter.

Ut fra dette samt satsingsområdene i planarbeidet og folkehelsemeldinga har kommunen definert noen viktige målgrupper:

- Frivillige, kultur, idrett, utsatte/ensomme/ arbeidsledige, småbarnsforeldre, pendlere, barn og ungdom, risikoutsatte barn og unge, familier som er brukere av helse- og omsorgstjenester, eldre/seniorer/pårørende, studenter (både utflytta studenter og studenter i Hønefoss), innflyttere og gründere.
- Det bør være spredning i gjestebudene når det gjelder geografi, alder og kjønn.

Representanter for næringslivet inviteres ikke spesielt til å delta i gjestebudet, da disse involveres i planarbeidet i egen referansegruppe samt at de har interesseorganisasjoner som gir innspill ved ordinære høringer.

Rekruttering av gjestebudsverter

Kommunen inviterte til å delta på gjestebud gjennom annonsering og oppslag i Ringerikes blad, på kommunens internett- og facebooksider. I tillegg ble gjestebudsverter forespurt direkte. Frivillighetssentralen arrangerte eget gjestebud og inviterte til dette i sitt nyhetsskriv.

OPPSUMMERING AV INNSPILL FRA GJESTEBUDENE

Tema	Innspill
BEFOLK- NINGS- UTVIKLING	Det beste med Ringerike: • Rikt kulturliv i utvikling. • Nærhet til det meste. - Sentralt ift. Oslo og Gardermoen. - "En time til alt vi kan ønske oss". - Sentralt - samtidig landet. • Rekreasjonsmuligheter. Natur, sommer og vinter, fjord, skog, utfartsmuligheter. Gode muligheter for aktivitet. • Fontenehus som er her hvis en får bruk for det. • Intimt sentrum. • Mangfold. Ønsker for Ringerike i framtida: • Gjøre kommunen attraktiv å flytte til. - Legge til rette for gode bomiljø og bolyst. - Attraktive boområder og tilgjengelige boliger. - Kunne bygge sjøl eller kjøpe ferdig. - Byggeklare tomter og leilighetsutbygging. - Bygge boliger som alle har råd til. - ROBEK minus for potensielle innflyttere. • Tjenestetilbud: - Full barnehagedekning og gode skoler – gjør kommunen attraktiv. - God eldreomsorg. • Et bra kultur- og uteliv. Legge til rette for gründere innen kultur. • Holdninger og omdømme: - "Kom som du er, bli en av oss, men gjør gjerne noe med oss". - Vi må bli flinkere til å framsnakke og sette pris på hverandre. - Skape eierskap for innbyggerne til byen og distriktet. - Holdningsskapende arbeid blant innbyggerne>skape gode ambassadører. • En trygg by. • Opplevelser i sentrum gir et levende sentrum. Mer å gjøre for barnefamilier, opplevelser i sentrum som ikke koster penger. • Bevare naturperler og rekreasjonsmuligheter: - Legge til rette for nye innbyggere, men ikke ødelegge områdene som gjør det attraktivt å bo her i dag. Ønsker at framtidige innbyggere skal få

	like gode vilkår for rekreasjon- og idrettsliv. - Legge til rette for blågrønne strukturer i lokalmiljøene. Dette skaper trivsel og bidrar til fysisk aktivitet. • Tilgjengelighet og samferdsel: - Ringeriksbane og E16 - utnytte mulighetene! - Ringeriksbane, men ikke på bekostning av veg. - Vegforbindelser, særlig mot Oslo og østover, videreføre omkjøringsvegen over Eggemoen mot Jevnaker. - Utvikling av kollektivtilbud. - Få avklart hvor fv35 forbi Tyristrand skal gå. • Styrke næringsutvikling. • Fokus på folkehelse, her kreves langsiktige mål. • Gang- og sykkelveier til alle skolene. • Utvikle urbane miljøer med krav til kvalitet. Det bør etableres en utviklingspolitikk for kommunens definerte/ prioriterte tettsteder.
NÆRINGS- UTVIKLING	Hva bør Ringerike satse på? • Treklyngen. Utnytte trelast – vi er midt i råstoffet! • Oppfølging av de som dropper ut av videregående. • Være på hugget hvis det åpnes for lærlingeplasser rett fra ungdomsskolen. • Yrkeskompetansen blir viktig framover, med tanke på lokalsamfunns evne til å utvikle næringsliv slik at vi ikke blir så avhengige av å pendle langt. • Satse på høgskolen så vi får mulighet til å ta høyere utdanning: - Bidra til at den kan utvikle et sterkt hovedfelt. - Tettere samarbeid mellom høgskolen og næringsliv. - Bygge studentboliger. • Lage en "Ringeriksmode" andre kan lære av. • Beholde handel i sentrum. • Øke skatteinngangen. • Flere arbeidsplasser. Kultur og reiseliv: - Ringerike må profileres bedre. Sette Ringerike på kartet. - Turistkontor, informasjon, skilting for gangturister. - Beliggenheten mellom Blaafarveverket, glassverket, Kistefos. - Reklamere for Hønefoss som ungdomsby. Sikre den gamle bebyggelsen. - Guidede byvandringsturer. - Små gallerier. Riddergården. - Hønefoss kirke vil bli et signalbygg, må støttes økonomisk. - Styrke biblioteket, utvide åpningstid.

	- Markere 50 år som storkommune. Hvordan øke viljen til næringsutvikling? • Spre optimisme. Gode holdninger må komme fra "oven" og spres i befolkninga. Kommunale signaler om at dette er et satsingsområde. • Det må være enkelt å finne ut hvor en får hjelp med ideer: - Hjelpekapasitet som kan møtes innen rimelig tid. - Etablere faglig sterk kompetanseenhet til å veilede gründere (samarbeide med andre aktører, f.eks. RNF). - Økonomisk veiledning. • Offentlig og privat samarbeid. • Legge til rette for nyskaping og tilflytting av næring.
HENSIKTS- MESSIG BRUK AV AREALER	Gode måter å utnytte arealene på: • Langsiktig planlegging. • Vilje og mot til å ta avgjørelser. • Grøntarealer i sentrum: - Rive Kefasbygget og fjern parkering ved bussgata. Lage grønn lunge med sitteplasser, uterestaurant, skøytebane m.m. - Lag PR for grønne lunger og ta vare på områdene. - Utnytte elva bedre. Elvelangs. Sti fra Petersøya til Schjongslunden. • Friområder: - Sikre større arealer som fortsatt er LNF-områder. - Varsomhet med å redusere friarealer. - Ta vare på grønne lunger der folk bor. Tilgjengelighet til turområder. - Med fortetting i Hønefoss blir god tilgang til friluftsområder rundt byen svært viktig. • Bybrua er en flaskehals. Ny bilbru/vei trengs. • Bedre forhold for syklistene. • Bedre offentlig kommunikasjon. • Parkering: - Pendlerparkeringer ut av sentrum > frigjør arealer. - Parkeringer under bakken > frigjør arealer. • Boligutbygging: - Bygge byen mot sør. - Konsentrert. - Krakstadmarka med gang/sykelbro til Schjongstangen (alt. Støalandet.) - Vær varsom med å ødelegge boligområder med industri.

	• Grender/tettsteder/bydeler med rom for utbygging av service vil redusere biltrafikk. • Sentrum: - Jobbe for levende sentrum. Tomme lokaler er ikke bra. - Kvalitativ god utvikling av sentrumsområder: Mangfold i botilbud og lokalt næringsliv, god arealutnyttelse, korte avstander til viktige tjenestetilbud, fokus på trivsel. Prioritere boligbygging i gang- og sykkelavstand til skoler og andre viktige målpunkt. • Spare arealressursene på moene: - Hvervenmoen, Prestmoen, Tolpinrudmoen, Kilemoen, Hensmoen, Hovsmarka og Eggemoen. - Nærrekreasjonsområder av uvurderlig verdi - folkehelse, friluftsliv, idrett, identitet og attraktivitet. - Store deler av moene er berørt av utbygging/inngrep som vil redusere verdien. Når noen av moene mister sin verdi, blir gjenværende områder desto viktigere å bevare som friluftsområder. Med veksten som det legges opp til i regionen er tilgang til rekreasjonsområder enda viktigere. - Ønsker at kommunen gjør klare valg ift. å bevare det som er igjen. - Kommunen må stille strenge krav til arealbruk, og at grøntkorridorer og stier opprettholdes i størst mulig grad når næringsutvikling skjer. - Ha en kartbase som kontinuerlig gir oversikt over moene med stier, parkeringer osv. som brukes aktivt i arealplanleggingen. • Næringen må sjøl ha et ønske om å sette minst mulig fotavtrykk. - Kommunen bør stille strenge krav, og på den måten tiltrekke seg bedrifter med gode holdninger som er opptatt av nærmiljø og egen arealbruk. - Det er en fordel for en bedrift å ha attraktive friluftsområder rundt seg, samt å ha et godt forhold til naboer som bruker moene. - For hver daa utvidelse av grustak tilbakeføres tilsvarende areal til friluftsområde. Et kompensierende tiltak av stor betydning for nærmiljø. Tiltak: • Forskjønne sentrum med grøntarealer og nye boliger. • Flere gravfelt, også flerkulturelle. • Næringsutbygging på Hensmoen, Moldvald, Kilemoen og Eggemoen. • Meieriområdet egner seg bedre til bolig enn industri. • Utvikle Veien kulturminnepark. • Utvikle området ved Nordre park og Glatvedt. • Utvikling av Røssholtstranda som turistmål, med hotell, cruise. • Vikinglandsby ved Øyangen, fokus på norsk kultur og historie. • Videreutvikle Ringkollen som skiarena.
--	---

EVALUERING OG DIVERSE	• Morsomt, lærerikt og spennende. Interessant og nytenkende opplegg. • Positivt at våre tanker kan gi påfyll til en kommuneplanprosess. • Fin form hvor alle kan bidra med sitt. Flere tør å snakke. • Praten gikk lett. Engasjert diskusjon. Over 3 timer lang diskusjon! • Stort emne, kanskje kunne vi hatt flere gjestebud med færre ting på agendaen hver gang. • Honnør til kommunen som prøver å få folk engasjert og bidra i planarbeidet. Bra om kommunen utvikler opplegget for å engasjere innbyggere i planprosessen. • Vanskelig å holde seg til hjelpespørsmålene. Lett å ta tak i temaer som ligger lenger fram i prosessen. • Viktig å invitere "de rette personene". • Stort engasjement kan gjøre det krevende å lede og referere møtet. • Det folkelige politiske engasjementet kunne vært større/bedre. Kommunens strategiske planlegging bør omfatte den politiske styringsmodellen. • Deltar gjerne i prosessen med å utarbeide en visjon for kommunen og valg av strategier/satsingsområder. Planarbeid bør i framtida fokusere mer på formulering av kommunens visjon, som grunnlag for strategivalg. Det må skilles mellom slagord og visjon. Visjon må strekke seg lenger enn kommuneplanperioden. • Kommunen må ta vare på sine ansatte, slik at det er attraktivt å både bo og jobbe i kommunen. • Viktig med stortingsrepresentant fra Ringerike. • Kommunens må legge til rette for at Frivilligsentralen driftes videre like godt som i dag.
----------------------------------	--

AVSLUTTENDE KOMMENTAR

Vi takker for innsatsen fra gjestebudverter og deltakere. Vi har fått mange nyttige innspill som vi tar med oss videre i planarbeidet. Gjestebud er en ny erfaring for Ringerike kommune, og det kan være aktuelt å videreutvikle metoden og bruke den i flere sammenhenger senere.